

Broj/Број: 01,02,03,04/2,03/11-05-391/09
Sarajevo/Сарајево: 12.11.2009.

KOLEGIJU OBA DOMA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BIH

KOLEGIJU SEKRETARIJATA

ČLANOVIMA DELEGACIJE PSBIH U INTERPARLAMENTARNOJ UNIJI

SEKTORU ZA MEĐUNARODNE ODNOSI I PROTOKOL

Predmet: Izvještaj sa 121. zasjedanja Skupštine Interparlamentarne unije,
Ženeva, 19. do 21. oktobra 2009. godine

U Ženevi je, od 19. do 21. oktobra 2009., održano 121. zasjedanje Skupštine Interparlamentarne unije, na kojem su učestvovali predstavnici 123 zemlje članice. Parlamentarnu skupštinu BiH na ovom zasjedanju predstavljali su:

1. Drago Kalabić, predsjedavajući Delegacije PSBiH u IPU
2. Vinko Zorić, prvi zamjenik predsjedavajućeg Delegacije
3. Hilmo Neimarlija, drugi zamjenik predsjedavajućeg Delegacije
4. Azra Alajbegović, član Delegacije
5. Aljoša Čampara, sekretar Zajedničke službe
6. Marina Mijačević, sekretar Delegacije

Na dnevnom redu 121. zasjedanja Skupštine IPU-a bile su sljedeće tačke:

1. **Izbor predsjednika i zamjenika predsjednika 121. skupštine IPU-a;**
2. **Razmatranje zahtjeva za uvrštavanje hitne tačke u dnevni red;**
3. **Panel diskusija o temama o kojima će biti vođena debata na 122. skupštini koja će biti održana u u Bangkoku, od 27.3. do 1.4.2010.**
 - a. **Saradnja i podijeljena odgovornost u globalnoj borbi protiv organiziranog kriminala, posebno trgovine drogom, prodajom ilegalnog oružja, trgovinom ljudima i prekograničnim terorizmom – Prvi stalni komitet za mir i međunarodnu sigurnost**

- b. **Uloga parlamenata u razvoju Jug-Jug i trougla saradnje s ciljem ubrzavanja ostvarenja Milenijskih razvojnih ciljeva – *Drugi stalni komitet za održivi razvoj, finansije i trgovinu***
- c. **Uloga mladih u demokratskim procesima – *Treći stalni komitet za demokratiju i ljudska prava***

Ad. 1. Izbor predsjednika 121. zasjedanja Skupštine IPU-a

Zasjedanje je otvorio predsjednik Interparlamentarne unije gosp. Theo Ben Gurirab, koji je izabran i za predsjednika 121. zasjedanja Skupštine, dok je za njegovog zamjenika izabrana gđa Elissavet Papademetriou, zamjenica predsjednika Izvršnog komiteta.

Ad. 2. Razmatranje zahtjeva za hitno uvrštavanje tačke u dnevni red

U raspravi o hitnom uvrštavanju tačke u dnevni red razmatrana su dva prijedloga:

1. *Situacija u okupiranim palestinskim teritorijama, posebno u Gazi*, zajednički prijedlog Irana i Omana;
2. *Parlamentarna akcija u osiguravanju globalne sigurnosti hrane*, zajednička prijedlog Australije i Ugande.

Dvotrećinskom većinom glasova (s ukupno 1197 glasova 'za') usvojen je zajednički prijedlog Australije i Ugande.

Rasprava o ovoj tački dnevnog reda održana je 20. oktobra 2009., pod predsjedavanjem gđe Papademetriou. U raspravi je učestvovalo 28 parlamentarnih delegacija. Tokom rasprave, svi govornici izrazili su zabrinutost zbog različitih faktora koji direktno utiču na sigurnost hrane. Istaknute su posljedice degradacije zemljišta i okoliša uzrokovanih klimatskim promjenama. Stoga je ukazano na važnost predstojeće konferencije o klimatskim promjenama (COP15) koja će biti održana u Kopenhagenu te potreba parlamentaraca da učestvuju u ovom značajnom događaju koje IPU organizira. Naglašena je potreba za većom koordinacijom između parlamenata, međunarodnih i nevladinih organizacija u zajedničkim naporima na poboljšanju globalne sigurnosti hrane. Izražena je zabrinutost da su kapaciteti međunarodne zajednice da odgovori na rastuću potražnju za hranom ograničeni, zbog povećane urbanizacije, nestašice vode, smanjenog ulaganja u istraživanje i razvoj poljoprivrede, te povećane cijene električne energije. Apelirano je na potrebu za većim ulaganjem u ruralni razvoj zemalja u razvoju kako bi se poboljšala sigurnost hrane. Skupština je pozvala parlamente da preduzmu hitne i odlučne mjere za ostvarivanje Milenijskih razvojnih ciljeva te da se do 2015. godine za pola smanji broj gladnih.

Ad. 3. Plenarna rasprava o saradnji i podijeljenoj odgovornosti u globalnoj borbi protiv organiziranog kriminala, posebno trgovine drogom, ljudima i prodajom ilegalnog oružja

Plenarna rasprava vođena je na osnovu izvještaja koji je pripremio koizvjestilac gosp. M.T. Ortuna iz Mekiska i gosp. A. Wiriyachaija s Tajlanda. Učesnici zasjedanja imali su priliku upoznati se sa sadašnjim stanjem organiziranog kriminala i izazovima s kojima se svijet suočava.

Istaknuto je da su se sa završetkom Hladnog rata i početkom globalizacije kriminalci počeli slobodnije kretati jer im je olakšan prijelaz granica a samim tim im je omogućen i širi raspon i obim njihovog djelovanja. Organizirane krimiminalne grupe obavljaju svoje nezakonite aktivnosti pomoću glavnih tehnoloških alata kao što su informacione mreže, finansijski sistem i sofisticiranije naoružanje. Oni isto tako vješto koriste razlike u zakonodavstvu te razlike pravnih sistema koji ugrožavaju napore države da adekvatno odgovori na prijetnje organiziranog kriminala. Trenutni globalni trendovi, kao što su porast međuzavisnosti država i otvaranje granica, uz postojeće socio-ekonomske, kulturne, pravne i političke nejednakosti olakšavaju aktivnosti transnacionalnih kriminalnih grupa. Krijumčarenje drogom i ljudima, poznatijim kao ropstvo 21. stoljeća, također predstavlja jedan od glavnih međunarodnih sigurnosnih problema i nedopuštenih aktivnosti u svijetu. Izražena je zabrinutost zbog značajnog porasta globalne kriminalne aktivnosti posljednjih decenija. Trgovina ljudima je globalni fenomen koji traži globalnu akciju i zajedničko djelovanje svih država i različitih organizacija. Apelirano je na više usklađenih i intenziviranih akcija za rješavanje ovog problema, s obzirom da je on u porastu u gotovo svim zemljama. Prema statističkim podacima, danas je dvostruko više žrtava trgovine ljudima nego što je to bilo za vrijeme ropstva tokom 350 godina. Učesnici zasjedanja saglasili su se da je, s ciljem borbe protiv organiziranog kriminala, potrebno, prije svega, razviti zajedničko djelovanje i strateški pristup u borbi protiv organiziranog kriminala.

Ad. 4. Uloga parlamenata u razvoju Jug-Jug i trougle saradnje s ciljem ubrzanja ostvarenja Milenijskih razvojnih ciljeva

Panel rasprava održana je pod predsjedavanjem gosp. Martina-Lelandea, predsjednika Drugog stalnog komiteta (Francuska), a vođena je na osnovu izvještaja koji su pripremila dva koizvjestioca gosp. Francois-Xavier de Donnea (Belgija) i gosp. Lubinda (Zamibija). Svi delegati saglasili su se da je saradnja Jug-Jug neophodna za razvoj međunarodne saradnje, jer ona nudi održive mogućnosti za zemlje u razvoju i zemlje s ekonomijama u tranziciji kako u pojedinačnoj, tako i u kolektivnoj potrazi za stalnim ekonomskim razvojem. Zemlje u razvoju imaju primarnu odgovornost za promociju i provođenje saradnje Jug-Jug. U tom kontekstu parlamenti razvijenih i zemalja u razvoju pozvani su da podrže napore u razvoju za proširenje saradnje Jug-Jug. Razvijanje zemalja Juga sve više nameće potrebu pomoći jednih drugima u ekonomskom razvoju. Saradnja Jug-Jug ima za cilj promovirati samodovoljnost među južnim narodima te ojačati odnose između država čije su tržišne snage jednako podudarne, više nego u odnosima Sjevera i Juga. Naglašeno je da se saradnja Jug-Jug već ostvarila u nekoliko veoma različitih oblasti, uključujući informaciono-komunikacione tehnologije (ICT), trgovinu, investicije, finansije, poljoprivredu, zdravlje i obrazovanje. Apelirano je na slobodno kretanje robe, usluga, kapitala i ljudi što stimulira investicije, te ubrzava ekonomski rast i trgovinu. Naglašeno je da su trgovinski sporazumi između zemalja u razvoju ključni instrument za plodotvornu saradnju Jug-Jug te ih je potrebno dodatno podsticati. Najveći izazov za Jug-Jug-Sjever trouglu saradnju jeste da se osigura da se dobici iz

novih mogućnosti globalne trgovine ravnopravno podijele među svim državama. Za Jug naveden je zabrinjavajući stepen divergencije među državama gdje zemlje s niskim prihodima još čekaju rezultate za povećanje međuzavisnosti u globalnoj ekonomiji.

Ad. 5. Uloga mladih u demokratskim procesima

Panel diskusija o ovoj temi održana je 20. oktobra 2009. u popodnevним satima, a predsjedavajući panela bio je g. Y. Zhumabayev (Kazahstan), inače prvi zamjenik predsjednika Stalnog komiteta za demokratiju i ljudska prava. Koizvjestilac o ovoj temi bila je gđica Marija Lugarić (Hrvatska), koja je prezentirala izvještaj i pozvala učesnike da daju svoje prijedloge koji bi obogatili finalni izvještaj i konačan nacrt rezolucije na kojoj trenutno radi. Svi učesnici saglasili su se da mladi ljudi imaju pravo na učešće u donošenju odluka. Jedna četvrtina svjetske populacije, koliko čine mladi ljudi, ne bi trebalo da bude isključena iz procesa donošenja odluka. Izazov s kojima se svijet suočava nije samo davanje garancije mladim ljudima na pravo učešća u procesu donošenja odluka, nego i garancije djelotvornog uživanja tog prava. Parlamentarna akcija treba da bude usmjerena na borbu protiv isključenosti mladih iz političkog života, ali i otklanjanje apatije mladih prema političkim procesima. Naglašeno je da mladi ljudi nisu samo budućnost, nego i sadašnjost.

Na prijedlog Izvršnog komiteta, Upravno Vijeće odlučilo je tajnim glasanjem ponovo imenovati dosadašnjeg generalnog sekretara gosp. Andersa B. Johnssona za četvrti mandat koji će trajati od 1. jula 2010. do 30. jula 2014. Vijeće je izabralo i pet novih članova Izvršnog komiteta koji čine predstavnici parlamenata sljedećih zemlja: Armenije, Kambodže, Švedske, Švajcarske i Vijetnama. Skupština je usvojila i budžet za iduću godinu u iznosu od 18,832,30 CHF.

Na sjednici od 19. oktobra 2009., Upravno Vijeće suspendiralo je učešće Parlamenta Nigera u radu Interparlamentarne unije, te osudilo neustavno raspuštanje parlamenta od predsjednika države Niger. Od Komiteta za ljudska prava parlamentaraca zatraženo je da se ispita položaj parlamentaraca u ovoj zemlji. Vijeće je odlučilo suspendirati članstvo Papue Nove Gvineje i Somalije ako do 1. januara 2010. ne uplate zaostale doprinose za članstvo u Interparlamentarnoj uniji. Donesena je i odluka o mjestu održavanja oba zasjedanja Interparlamentarne unije u 2012. godini. Proljetno zasjedanje bit će održano u Ugandi, a jesenje u Kanadi.

Izvještaj pripremila:

Marina Mijačević
sekretar Delegacije PSBiH u IPU

Izvještaj odobrio:

Drago Kalabić
Predsjedavajući Delegacije PSBiH u IPU

Prilog:

Rezolucija usvojena na 121. zasjedanju IPU-a